

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa das deputadas e deputados Ana Belén Pontón Mondelo, Luis Bará Torres, Olalla Rodil Fernández, Xosé Luis Rivas Cruz, Montserrat Prado Cores e Noa Presas Bergantiños, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para o seu debate en Pleno.**

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O marco xurídico e político instaurado desde 1978 consolidou o exercicio do poder centralista. O deseño institucional impidiu o exercicio dun autogoberno real por parte de Galiza, ficando a capacidade política constrinxida a unha mera descentralización administrativa.

Baixo o modelo autonómico, Galiza non puido realmente exercitar opcións políticas e socioeconómicas propias e estivo supeditada sempre á planificación e ao deseño realizado polos sucesivos gobernos centrais, que se caracterizaron por marxinar o noso país.

As transformacións máis relevantes habidas nestas catro décadas foron produto de decisións onde Galiza nin participou nin tivo unha capacidade real de intervir a prol dos intereses das maiorías sociais de Galiza.

Se repararmos nas decisións estratégicas que afectaron a Galiza, o papel desempeñado polas institucións autonómicas foi o de executor final, o propio deseño

BLOQUE
NACIONALISTA
GALLEGO
OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

PARLAMENTO DE GALICIA
REGISTRO XERAL ENTRADA
- 4 SET. 2017
Núm. 15181

político e institucional sempre situou nun lugar subordinado a Galiza e coutou calquera posibilidade de participación directa nas grandes decisións.

As institucións galegas, co rango competencial atribuído no marco actual, non decidiron directamente en asuntos que foron determinantes para o futuro do noso país. Unha ollada retrospectiva sobre os principais fitos políticos e económicos acontecidos ao longo destes anos constatan que Galiza tivo unha capacidade residual dacordo cos mecanismos establecidos no marco político institucional vixente. A integración na Unión Europea, cos efectos prexudiciais para sectores produtivos do país, a planificación das grandes infraestruturas, a reorganización do mapa financeiro galego, o deseño e aplicación do modelo tributario e de financiamento dos servizos básicos, a conformación dunha administración territorial propia que superara a decimonónica división provincial, por citar os máis ilustrativos, confirman que nunca houbo oportunidade desde Galiza de exercer un goberno con decisión e incidencia nas grandes definicións políticas que afectaron á nosa nación.

Mesmo co pretexto da crise, o propio marco político e institucional vixente despregou a capacidade plena para concentrar aínda máis o poder e para dar lexitimidade e respaldo legal a todas as iniciativas e medidas impostas dun xeito xerárquico e vertical ás decisións do Goberno central sobre todas as institucións. A denominada “recentralización” acometida nos últimos anos non constitúe soamente un proceso de asunción plena da capacidade de decisión política polas institucións centrais do Estado, senón a plasmación da vontade de manter un modelo político ferreamente controlado que negue calquera aspiración para avanzar democraticamente e permitir que cada nación poida determinar libremente o seu modelo institucional e de goberno. A constatación de que a centralización política pretende negar definitivamente a diversidade nacional do Estado español e seguir reforzando un deseño económico e social centralista contrario aos intereses das maiorías sociais de Galiza.

BLOQUE
NACIONALISTA
GALEGO

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza

Rúa do Hóreiro, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

PARLAMENTO DE GALICIA
REGISTRO XERAL ENTRADA
- 4 SET. 2017
Núm. 15181

Este deseño político e institucional tamén provocou resultados nefastos para o desenvolvemento de Galiza, para a prosperidade das maiorías sociais do país, dado que a maior parte dos indicadores demográficos e económicos evoluíron negativamente respecto doutros territorios e tamén moitas potencialidades do país víronse truncadas por decisións políticas adoptadas ou refrendadas (a partir da integración na Unión Europea) en Madrid.

Tamén, alén da análise socioeconómica, conlevou a través do sistema educativo e cultural dirixido desde as instancias centrais do Estado, a asimilación lingüística e cultural, desprazando a valorización da lingua e cultura galegas propias, relegando os elementos que nos identifican como nación.

A superación do modelo político vixente, dimanante da Constitución de 1978, acapara todo o protagonismo. O debate máis determinante no actual escenario político xira arredor da vontade de as nacións exerceren a súa soberanía, de avanzar cara un novo marco institucional baseado no exercicio da soberanía, do autogoberno real que leve aparellado a toma de decisións propias, no noso caso vinculadas exclusivamente aos intereses de Galiza.

Neste momento só caben dúas opcións, asistirmos como meros espectadores ou ben actuarmos como protagonistas para tomar as rédeas do noso futuro, facemos que Galiza se constrúa colectivamente desde o propio país sen agardar a que outros decidan por nós.

Non se pode negar lexitimidade a aspiracións de mudanza e superación do marco político que teña como horizonte construír un país mellor, avanzar na prosperidade para a maioría de galegas e de galegos. Porque precisamente ambos obxectivos só poden atinxirse baixo un novo marco institucional que recoñeza os dereitos das nacións,

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Horreiro, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

PARLAMENTO DE GALICIA
REGISTRO XERAL ENTRADA
- 4 SET. 2017
Núm. 15181

particularmente a exercer a soberanía e actuar con plena competencia nos asuntos fulcrais para o noso pobo. Un novo marco que ademais sexa unha panca para o progreso das galegas e galegos, pois non se trata simplemente de aspirar a decidir sobre o noso sen más, senón porque en realidade aspiramos a mellorar as condicións de vida, a mantermos con orgullo os nosos sinais de identidade, e só partindo da plena soberanía e decisión desde Galiza poderemos avanzar decididamente na mellora do país.

Existen, ademais, grandes desafíos a que hoxe debemos dar resposta como país, como a crise demográfica, o despoboamento e desequilibrio territorial, o agravamento das desigualdades, a garantía da capacidade produtiva, o dereito ao emprego e a vivenda, a precariedade laboral e a marxinación da mocidade, a igualdade de xénero ou a evolución sociolingüística. Para os afrontar, resulta condición imprescindible unha acción política de fondo alcance, que actúe na remuda a fondo do marco político e institucional vixente, non simplemente en reformas superficiais ou parciais que manteñan unha estrutura política e económica que subordina e relega aos poderes galegos a seren executores de decisións consumadas.

A transformación do modelo político e institucional de Galiza ha de asentarse nos seguintes principios políticos:

- Podermos decidir na base produtiva e económica de Galiza para desenvolver unha promoción económica e do emprego adecuadas ás nosas potencialidades e capacidades.

-Contarmos cun modelo de financiamento propio en que a Galiza teña a plena capacidade para implantar unha política fiscal, desde a regulación até a recadación e xestión integrada a través dunha Facenda Galega, coa que facer uso pleno dos nosos

BLOQUE
NACIONALISTA
GALEGO

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza

Rúa do Hórcio, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA

- 4 SET. 2017

Núm. ....15181.....

recursos económicos para financiar os servizos públicos básicos e con iso podermos aplicar políticas propias de redistribución social.

- Exercermos en exclusiva a planificación, dirección e xestión dos servizos públicos ligados ao benestar, para dar adecuada cobertura ás nosas especificidades.
- Impulsarmos sen interferencias, en todos os ámbitos, os elementos que nos conforman como pobo e nos identifican como nación (lingua, cultura, patrimonio,...)
- Deseñarmos e articularmos a ordenación territorial e a estrutura administrativa, institucional e da xustiza en Galiza.
- Garantirmos a capacidade de decisión de Galiza nas institucións estatais, europeas e internacionais nos asuntos que nos afectan.
- Podermos exercer libremente relacóns internacionais propias, entre outras cousas para negociar directamente acordos económicos con terceiros países ou para podermos aproveitar o inmenso potencial neste ámbito do mundo lusófono.

Neste momento político, nesta circunstancia histórica, cómpre ter a coraxe política de dar un paso adiante e afrontar o debate das alternativas e solucións aos graves problemas reais da sociedade galega, e non simplemente dunha perspectiva partillada senón dunha análise e visión de conxunto dos efectos limitativos que o réxime político constitucional impón. Galiza precisa de acceder a un novo modelo político e institucional que implique a capacidade real de decidir sobre os seus asuntos en función dos intereses do pobo galego. Estamos convencidos que non admite demora abordalo, tanto pola precaria situación socioeconómica que reclama solución inmediatas como pola

BLOQUE
NACIONALISTA
GALEGO

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza

Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

PARLAMENTO DE GALICIA	
REXISTRO XERAL ENTRADA	
- 4 SET. 2017	
Núm. 15.181	

oportunidade derivada do momento político onde desde hai anos xa se situou como principal asunto no debate o modelo institucional.

Por todo iso, o BNG formula unha proposta para que se poña en marcha o proceso formal de revisión e superación do marco político e institucional vixente. O propio Parlamento de Galiza debe ser o foro idóneo onde se dea forma e protagonismo a este proceso, e dun xeito urxente para poder conformar unha proposta galega, un grande acordo de país que -perante as fondas mudanzas institucionais e políticas que viran- nos serva para expresar a concretar o modelo político e institucional que recoñeca a soberanía da Galiza e nos permita avanzar social, cultural, económica e politicamente como pobo.

Por todo iso, o Grupo Parlamentar do BNG formula a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Pleno:

“O Pleno do Parlamento galego acorda constituir unha ponencia específica que teña por obxecto a análise e elaboración dunha proposta sobre o novo marco político e institucional de Galiza que garanta o noso dereito a decidir e sente as bases para o progreso e benestar do pobo galego.”

Santiago de Compostela, 4 de setembro de 2017

Asdo.: Luis Bará Torres
Noa Presas Bergantiños
Olalla Rodil Fernández

OFICINA PARLAMENTAR

Parlamento de Galiza

Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA

- 4 SET. 2017

Núm. 15181

Xosé Luis Rivas Cruz

Montserrat Prado Cores

Deputadas e deputados do G.P. do BNG

Ana Belén Pontón Mondelo

Portavoz do G.P. do BNG